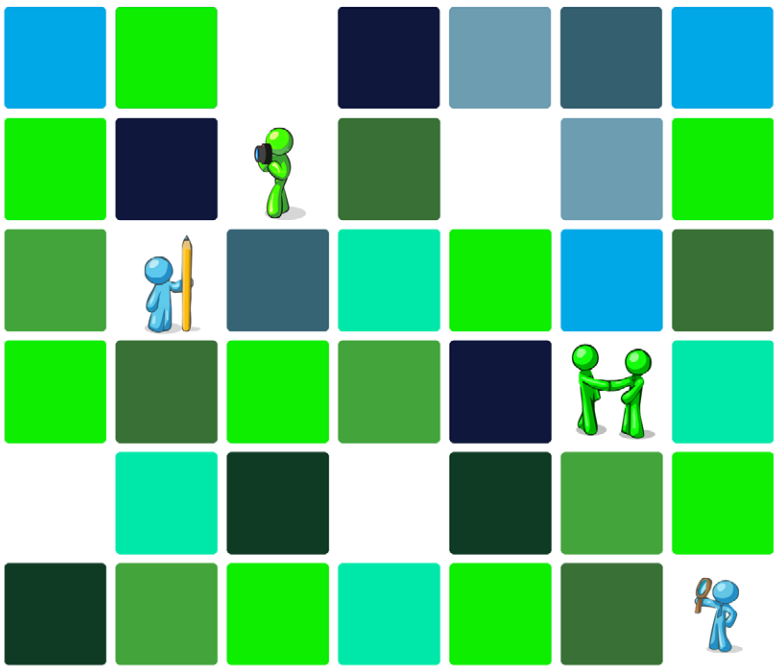

Dobrovoľníctvo

a čo TY?

Slovo na úvod

Dobrovoľníctvo je jav, ktorý zasahuje celú spoločnosť a práve spoločnosť ovplyvňuje jeho vnímanie, zmysel a hodnotu. Preto je táto publikácia určená pre každého, kto ešte nezakúsil príťažlivosť dobrovoľníctva, no predovšetkým pre mladého človeka.

Náš záujem bol upriamený na cieľovú skupinu 15 – 30 ročných mladých ľudí, a preto keď tu hovoríme o dobrovoľníctve, myslíme tým predovšetkým dobrovoľníctvo mladých ľudí. Z tohto titulu sme sa Ti opovážili, mladý čitateľ/čitatelka, tykať. Pre zjednodušenie používame slovo „dobrovoľník“, aj keď tým samozrejme myslíme aj „dobrovoľníčku“.

Budeme radi, ak publikácii venujú chvíľu pozornosti aj tí, ktorí pracujú priamo s mladými ľuďmi (mládežnícki vedúci, učitelia, vychovávatelia), ale aj tí, ktorí ovplyvňujú podmienky, v ktorých sa život mladých ľudí odohráva (miestne aj regionálne samosprávy).

Nájdeš tu základné fakty o dobrovoľníctve a jednoduchý návod, krok za krokom, ako by sa aj z Teba mohol stať dobrovoľník. Teória bez praxe je nuda, preto Ti ponúkame príklady ôsmich mladých ľudí, ktorým dobrovoľníctvo zmenilo život. V závere nájdeš kontakty na mládežnícke organizácie v Prešovskom okrese, v ktorých by si to ako potenciálny dobrovoľník mohol vyskúšať. Ak si z inokadiaľ, využi internet alebo dobrovoľnícke centrá v iných mestách.

Filmové dokumenty o ôsmich priblížených dobrovoľníkoch a siedmich mládežníckych organizáciách nájdeš na rovnomennom DVD alebo na www.dobrovolnictvo.presovsdb.sk.

Predsa len ešte jedna vec. Ak Ťa neosloví nič z toho, čo je tu napísané, nezahod', prosím, túto publikáciu, podaruj ju radšej niekomu, koho by mohla osloviť.

mladí z Mediálneho tímu Domky, stredisko Prešov

Mediálny tím Domky - Združenia saleziánskej mládeže, stredisko Prešov je skupina mladých ľudí so skúsenosťami v mediálnej oblasti, ktorí sa rozhodli, mimo svojej bežnej dobrovoľníckej činnosti v Domke, prispieť k podpore myšlienky dobrovoľníctva mladých ľudí natočením krátkych dokumentárnych filmov.

Čo je to dobrovoľníctvo?

Za dobrovoľníctvo sa vo všeobecnosti považuje **neplatená, uvedomelá činnosť**, ktorá je vykonávaná z **vlastnej vôle** a **v prospech druhých** alebo **vo verejný prospech** mimo členov rodiny a domácnosti dobrovoľníka. Dobrovoľníctvo nie je činnosť vykonávaná v rámci pracovnoprávneho vzťahu alebo študijných povinností.

Nie je dobrovoľníctvo ako dobrovoľníctvo...

Existujú tri základné formy dobrovoľníctva:

- **dobrovoľnícka aktivita** – ide o rôzne nepravidelné dobrovoľnícke zapojenia sa v rôznych organizáciách (ústna dohoda),
- **dobrovoľnícka služba** – formalizovaná dobrovoľnícka aktivita charakterizovaná časovým ohraničením, jasným cieľom, obsahom, úlohami, štruktúrou a organizačným rámcom, osobnou podporou a legislatívnou a sociálnou ochranou, v rámci ktorej sa príjemca môže spoľahnúť na poskytovateľa dobrovoľnej pomoci v dohodnutom rámci (ústna alebo písomná dohoda),
- **dobrovoľná svojpomoc** – vzájomná pomoc, susedská výpomoc, skupiny detí a mládeže medzi sebou – na báze vzájomnej dohody mimo organizácie, vyznačuje sa spontánnosťou.

Kto môže byť dobrovoľník?

Dobrovoľníkom sa môže stať každý, kto dovŕšil 15. rok života. Študent, osoba na začiatku svojej pracovnej kariéry, nezamestnaný, dôchodca, či osoba s určitým fyzickým obmedzením. Dobrovoľníci nie sú iba dobrodinci či pomocníci z radov občanov so silným sociálnym cítením, ale nezriedka aj odborníci z radov právnikov, technikov, lekárov alebo iných oblastí.

Dobrovoľníkom môžeš byť aj TY!

Dobrovoľníctvo

Snáď najbežnejšia otázka mladého človeka pri ponuke na niečom sa podieľať znie: „Čo budem mať z toho?“ Dobrovoľníctvo Ti na prvý pohľad neponúka hmotný zisk alebo peniaze, na strane druhej Ti však môže dať to, čo sa kúpiť nedá, a preto je potrebné sa pozrieť na jeho podstatu hlbšie. Prečo mnohí ľudia na celom svete venujú „dobrovoľníčeniu“ toľko času? Ich motivácie sú najrôznejšie, vzťahujú sa však na výhody, ktoré dobrovoľníctvo ponúka:

- poskytuje priestor pre sebarealizáciu v tom, čo Ťa baví,
- môžeš efektívne nakladať so svojim voľným časom,
- môžeš zmeniť kúsok sveta,
- získaš pocit sebanaplnenia, užitočnosti, potrebnosti a zmysluplnosti z vykonanej práce,
- dokážeš zvládnuť veci, o ktorých si predtým pochyboval,
- nadobudneš vyššie sebavedomie či vlastné sebahodnotenie,
- pomôže Ti objaviť svoje doteraz skryté dimenzie, pochopiť ľudí, či organizáciu, v ktorej môžeš „dobrovoľníčiť“,
- umožní Ti pracovať v tíme a získať nových priateľov,
- získaš nové vedomosti, skúsenosti a zručnosti,
- môžeš sa zdokonaľiť v cudzích jazykoch,
- môžeš získať medzinárodné a interkultúrne skúsenosti,
- poskytne Ti priestor pre vykonanie praxe, získanie podkladov pre ročníkovú alebo diplomovú prácu,
- cez dobrovoľníctvo sa môžeš dostať k zamestnaniu, ktoré Ťa bude baviť.

Ako by som sa JA mohol stať dobrovoľníkom?

Ak si sa aspoň trochu nadchol pre dobrodružstvo, ktoré Ti dobrovoľníctvo ponúka, je tu pre Teba stručný návod ako na to.

1. Prečo sa chcem stať dobrovoľníkom?

Pred tým, než začneš podnikáť prvé kroky, zváž to najdôležitejšie – svoju motiváciu a svoje dispozície, ktorými môžeš prispieť. Ak sa ti zdá, že je toho málo, čo môžeš ponúknuť, vedz, že si len na začiatku cesty. Dobrovoľníkom človek nie je automaticky, dobrovoľníkom sa stáva!

2. Koľko času by som mohol venovať „dobrovoľníčeniu“?

Zváž svoje časové vyťaženie, ktoré ťa nasmeruje, či sa dobrovoľníctvu môžeš venovať dlhodobo a pravidelne, napr. raz do týždňa, alebo príležitostne či len jednorázovo. Nesľubuj však nič, čo nemôžeš dodržať.

3. V ktorej oblasti by som sa mohol realizovať?

Čo je pre Teba to pravé a akým spôsobom by si sa najradšej angažoval.

Chceš pracovať s ľuďmi alebo radšej sám? Chceš pomáhať s tým, čo vieš, alebo chceš začať s niečím novým? Chceš pracovať v prírode alebo v meste? Chceš pracovať psychicky alebo radšej fyzicky? Chceš pracovať v pokojnom tempe alebo byť zaťažený naplno?

Pomôcť Ti môže nasledovný stručný prehľad, kde sa dá dobrovoľničiť:

práca s mládežou, humanitárne organizácie a organizácie na ochranu ľudských práv, sociálna a zdravotná oblasť,

tvorba a ochrana životného prostredia, ekológia, kultúrna oblasť, športová a vzdelávacia činnosť, administratívna činnosť, medzinárodné aktivity. Ak si už vyberieš nejakú oblasť, nemusí to byť tvoja definitívna voľba.

4. Ako si mám vybrať organizáciu?

Ak už máš predstavu o svojom dobrovoľníckom nadšení, môžeš začať smelo hľadať miesto svojho budúceho pôsobiska. Začni internetom, napr. na www.dobrovolnictvo.sk alebo zjdi do najbližšieho dobrovoľníckeho centra.

Dobrovoľníci pôsobia v občianskych združeniach a mimovládnych organizáciách, športových kluboch, nadáciách a cirkevných spoločenstvách. Objavujú sa v štátom zriadených organizáciách (domovy sociálnych služieb, domovy detí a mládeže, úrady práce, nemocnice a pod.). Rozhodujúce je, či sa chceš realizovať v mieste svojho bydliska, na Slovensku alebo radšej v zahraničí, napr. cez Európsku dobrovoľnícku službu.

5. Prvý kontakt s organizáciou

Pokiaľ je v organizácii koordinátor dobrovoľníkov, dá sa predpokladať, že organizácia dokáže efektívne pracovať s dobrovoľníkmi. Pokiaľ takú osobu organizácia nemá, neznamená to, že o dobrovoľníkov nestojí. Mnoho organizácii a spoločenstiev s dobrovoľníctvom len začína, resp. si ich vychováva so svojich členov.

To, čo nasleduje po prvom kontakte, je špecifické pre každú organizáciu.

6. Nevzdaj to hneď

Ak ťa prvý kontakt neoslovil, nevzdaj to hneď a nenechaj sa odradiť od vyhľadania lepšieho riešenia, v neposlednom rade zmenou organizácie.

Byť dobrovoľníkom sa oplatí. Kým nezažiješ, nevieš, aké to je.

Miroslava Procházková (Človek pre človeka)

Jednoduchá, usmievavá a skromná dobrovoľníčka s nadaním obšťastňovať ľudí tými najmenšími vecami, ktoré však robí s takou láskou, že to nemožno prehliadnuť. Už piaty rok pomáha neziskovej organizácii

Človek pre človeka a to pripravovaním rôznych aktivít, od hier až po tábory. Študuje Animáciu voľnočasových aktivít a využíva poznatky v praxi s deťmi a mladými sa jej naozaj darí!

Vo svojom voľnom čase rada športuje, maľuje, fotí, ale hlavne pomáha iným. Neplánuje budúcnosť, žije prítomnosťou. Svoju dobrovoľnícku prácu stručne opísala takto...

„Vždy sa snažím vymyslieť niečo, čo by mohlo deti zaujať. Spoločné aktivity pre najmenších aj pre starších - zábavné, športové, umelecké, zážitkové aktivity. Každoročne

pomáham pri organizácii letného tábora, kde sa podieľam na tvorbe programu. Je potrebné vymyslieť a dobre naplánovať aktivity, súťaže a hlavne dať celému táboru nejakú myšlienku. Pomáham taktiež v spoločenstve pod správou františkánov pri realizácii pravidelných aj nepravidelných aktivít. Celé to spočíva v tom, že som k dispozícii pre tých, ktorí to potrebujú.“

„Stačí urobiť prvý krok a rozhodnúť sa urobiť svet krajším, napríklad aj tým, že niekomu pomôžeš.“

Miroslava

Ján Vaško (People in Need)

Hyperaktívny dobrovoľník, ktorý sa venuje rómskym deťom. Začínal tým, že sa im venoval po škole, vo svojom voľnom čase. Dnes je z neho vďaka organizácii „People in Need“ a programu „Dot-tutoring“ učiteľ konkrétnych malých Rómov. Poznatky zo štúdia Animácie voľnočasových aktivít tak môže využívať priamo v praxi a popri tom sa aj niečo nové naučiť.

So svojimi pocitmi a cieľmi sa zveril takto: „Mojím vlastným cieľom je, aby sa aj tieto deti mali dobre, boli integrované v spoločnosti, aby boli spokojné s tým, čo dosiahli a ako to dosiahli, aby boli osobnosťami. Na dobrovoľníctve sa mi

najviac páči to, že sa môžem realizovať ako osobnosť, ktorá má čo ponúknuť tým, ktorých vyučuje. Odkedy sa dobrovoľníctvu venujem, mám pocit, že ma to naplňuje a robí šťastným. Nabíja ma to elánom a energiou. Dobrovoľníctvo ma naučilo, že nie vždy je všetko také ružové, ako si to predstavujeme. Ukázalo mi pravú tvrdú realitu a nie len pozlátka. Nadobudol som veľa nových skúseností, kontaktov a hlavne nové kamarátstva, za ktoré som veľmi vďačný.“

„Rozdávajme radosť, úsmevy, lásku, aby sme tak robili svet krajším.“

Janko

Lucia Mochňacká (tanečný súbor Temperament)

Čerstvo vyštudovaná inžinierka, ktorá sa venuje popri bežným aktivitám v Občianskom združení Barlička aj tancu. Neobyčajnému tancu ľudí s hendikepom. Motivuje ich k tomu, aby sa snažili robiť to, čo dokážu a netrápili sa

tým, čo nedokážu. Opustený ostrov by týmito ľuďmi urobila opäť plným. Táto umelecká duša je vedúcou tanečného súboru Temperament, o ktorom hovorí...

„Náš súbor je skupina priateľov - hendikepovaných a zdravých mladých ľudí.

Tancujeme pre radosť, prekonávame sa a vystúpeniami ľuďom búrame bariéry predsudkov voči ľuďom s hendikepom. Páči sa mi hlavne to, že ľuďom môžeme pomôcť dosiahnuť všetko, počom v živote

túžia. Hoci si moja úloha vyžaduje veľa energie a trpezlivosti, radosť tých, ktorým pomáham, mi energiu dvojnásobne vracia.

Je to skvelý pocit vidieť ich, ako sa tešia.“

„Človek by sa nemal báť dať najavo svoje pocity a najmä by mal plniť sny seba aj ostatným.“

Lucia

Marek Semančík (FK Malý Šariš)

Jedným slovom Semo. Inteligentný, priateľský, trochu cholerický milovník športu, ktorý absolvoval právnickú fakultu. Svoj voľný čas venuje poväčšine chlapcom – a to tréновaním futbalu žiakov FK Malý Šariš. Baví ho to, a teda niet divu, že ho chlapci majú veľmi radi. O svojom dobrovoľníctve hovorí...

„Začalo to už dávno, postupne sa to vyvíjalo a stále ma to baví. Chlapci chodia na tréningy a zápasy v hojnom počte. Má to zmysel už len kvôli nim, že nesedia doma,

športujú a vedia, že niekam patria.

Dobrovoľné trénovanie ma naučilo veľa, dalo mi možnosť byť s chlapcami, učiť sa od nich, niečo im odovzdať do života. Stretol som mnoho ľudí rovnakého zmýšľania, navštívil som mnohé mestá a štáty a získal som pocit sebazadostučinenia.

Či som tým niečo stratil? Čas to nebol. Človek, ak má niečo rád, vždy si to zariadi tak, aby všetko stihol. Možno peniaze, ale určite ich nebolo toľko, koľko by som v priebehu toľkých rokov stratil fajčením, alebo posedávaním v baroch s kamarátmi miesta trénovania.“

„Podstatné je, že svoj život žijeme len raz, preto ho žíme naplno, s láskou k blízkym a každým dňom sa snažíme byť lepšími ľuďmi.“

Semo

Anna Kmecová (Mládež SČK)

Ide za svojimi snami, že vraj trochu tvrdohlavo, avšak naplno. Dvadsaťdvaročná ukecaná študentka vedeckej biológie je členkou organizácie Mládeže Slovenského Červeného kríža

a hoci neštuduje svoju vysnenú urgentnú zdravotnú starostlivosť, práve táto organizácia jej pomáha plniť si svoje altruistické dary. Na dobrovoľníctve sa jej páči...

„Môžem naučiť veľa nových vecí seba, ale aj ľudí okolo - napríklad prvú pomoc. Ale takisto som obohatila svoje komunikačné schopnosti a získala som celkom užitočné skúsenosti so sponzoríngom, projektovaním, manažmentom, cestovaním. Musím však tomu obetovať dosť veľa času, napríklad na rodinu mi zostáva minimum.“

Jej činnosť jej pomáha k tomu, aby si splnila svoj životný cieľ. Chce vyštudovať a pracovať v integrovanom záchrannom systéme. Chce naďalej pomáhať ľuďom.

„Som altruista a mám potrebu pomáhať a Červený kríž mi to umožňuje.“

Anka

Katka Pirohová (ochotnícke divadlo)

Zdravo, ba až preveľmi zdravo naladená mladá žienka svojho manžela, ktorá si bez úsmevu svoj život nevie predstaviť.

Jednoducho Katka. Vyštudovala slovenský jazyk a estetiku, no celkom isto by mala aj na viac. Má veľa priateľov, ktorí ju podporujú vo všetkom, čo robí: od divadelných scenárov, cez texty piesní, hudbu, režijné poznámky, až po kostýmy a iné maličkosti. O svojom dobrovoľníctve hovorí...

„Spolu s mnohými ľuďmi (hercami, hudobníkmi, tanečníkmi, výtvarníkmi a pod.) pracujeme na spoločnom dielku, ktoré má dva ciele. Tým prvým je pripraviť divadelné predstavenie a prezentovať ho divákovi, priniesť im zážitky, úsmev... Tým druhým cieľom je dať možnosť mladým, ale aj starším či deťom, aby dali svoje dary a talenty do služby a rozvíjali ich na Božiu slávu.

Stále sa učím byť trpezlivá, milá, veselá. Bez toho sa ochotnícke divadlo nedá robiť, lebo by režiséra asi porazilo.“

„Objavte dary, ktoré do Vás Boh vložil. Je ich veľa a sú nádherné. Boh má skvelé nápady. Verte Mu...“

Katka

Lucia Kažimírová (Mládežnícky parlament Prešova)

Hyperaktívne a optimisticky naladená študentka manažmentu, ktorá toho popri svojej škole stíha viac. Je koordinátorkou Mládežníckeho parlamentu Prešova, ale aktívne je zapojená aj v iných mládežníckych organizáciách. O svojom pôsobení v MP2 hovorí...

„Môžem priložiť ruku k vytváraniu podmienok pre nás, mladých, a to prostredníctvom fungovania v MP2. Mojou úlohou je odovzdávať získané skúsenosti ďalším mladým, motivovať ich k záujmu o verejné dianie, stmelovať tento tím a koordinovať jeho činnosť.

Mládežnícka politika má so skutočnou politikou veľmi málo spoločného. Je to súhrn aktivít, ktorých základným cieľom je zapojenie mladých ľudí do dialógu o všetkých témach života mesta, ktoré sa priamo alebo nepriamo dotýkajú života mladého človeka. Páči sa mi, že aj ja môžem prispievať k rozvoju mesta, v ktorom žijem, školy, na ktorej študujem, môžem nielen kritizovať ale aj priamo participovať, čiže spolupodieľať sa na zmenách.

Vďaka dobrovoľníctvu som zistila, čo ma v živote baví a teraz to môžem ďalej rozvíjať. Nemôžem povedať, že mi dobrovoľníctvo niečo vzalo, pretože mi len dalo. Jediné, čo mu odovzdam, je čas, ale ten v podstate každý deň pribúda, takže ja osobne to nepovažujem za stratu, ale skôr investíciu.“

„Ak chceš kráčať dopredu, pozeraj sa vždy dopredu.“

Lucia

Ondrej Verbovský (Domka, strediko Prešov)

Jednoduchý čerstvo dospelý animátor, študujúci na gymnáziu v Prešove. K svojej činnosti v Domke sa stavia mimoriadne skromne. Vedenie chalan-skej skupiny, ktorá

sa týždenne stretáva, nepovažuje vôbec za prácu, ale skôr za možnosť obdarovať druhých. Okrem vedenia stretnutia hudobne animuje liturgiu v kostole saleziánov. O svojich dobrovoľníckych motiváciách hovorí...

a tak môžem venovať čas druhým a pritom sa mnoho naučiť. Spoznal som desiatky nových ľudí, na ktorých sa môžem obrátiť keď to potrebujem, získal som mnoho zážitkov a skúsenosti z výletov a letných táborov. Hoci mám menej času na oddych po škole, nepozerám sa na to, čo som stratil, ale na to, čo som získal."

„Mám rád prácu s ľuďmi, cez dobrovoľníctvo si môžem túto činnosť vyskúšať, učí ma takému vychádzaniu a zaobchádzaniu s človečinou. Keby som to nerobil, asi by som sa nudil,

„Vytvárajte si dobré a pevné kamarátstva. Keď človek má dobré vzťahy, nikdy sa nebude cítiť osamelo.“

Ondrej

Mládežnícke dobrovoľnícke organizácie

Dobrovoľnícke centrá

Prešovské dobrovoľnícke centrum

✉ Ul. 17. novembra 11, Prešov

🌐 www.pdcentrum.weebly.com

✉ pdcoz11@gmail.com

Rada mládeže Prešovského kraja

✉ Levočská 9, Prešov

🌐 www.rmpk.sk

✉ rmpk.po@gmail.com

Mládežnícke organizácie a spoločenstvá

Bratstvo pravoslávnej mládeže na Slovensku - SYNDESMOS

✉ Bayerova 8, Prešov

🌐 www.bpm.orthodox.sk

✉ bratstvo@orthodox.sk

Človek pre človeka

✉ Jarkova 77, Prešov

🌐 www.clovekprecloveka.sk

✉ banikovat@gmail.com

DOMKA – Združenie saleziánskej mládeže, stredisko Prešov

✉ Jána Bottu 9, Prešov

🌐 www.presovsdb.sk

✉ domkapresov@gmail.com

eRko – Hnutie kresťanských spoločenstiev detí, OC Prešov

✉ Jarková 77, Prešov

🌐 www.erko.sk

✉ ocpresov@gmail.com

Fénix – Územná správna rada Prešov

✉ Dargovská 1, Prešov

🌐 www.do-fenix.sk

✉ dado4@post.sk

Gréckokatolícke mládežnícke pastoračné centrum, Prešov

✉ Hurbanistov 3, Prešov

🌐 www.gmpc.grkatpo.sk

✉ gmpc@grkatpo.sk

Komunitné centrum SPOLU - Chminianske Jakubovany

✉ Ch. Jakubovany 21, Chminianske Jakubovany

🌐 www.kc-chj.szm.com

✉ kcchminjakubovany@gmail.com

Laura, Združenie mladých, Prešov

✉ Jarkova 2, Prešov

🌐 www.presov.laura-mladez.sk

✉ laura.presov@gmail.com

v Prešovskom okrese

Marana Tha

✉ KPC J.P.II. Švábska 22,
Prešov
🌐 www.maranathapo.sk
✉ info@maranathapo.sk

Mládež pre Krista- Slovensko

✉ Pavlovičovo nám. 45, Prešov
🌐 www.mpk.s.k
✉ mpks@mpks.sk

Mládež Slovenského Červeného kríža, územ. spolok Prešov

✉ Jarkova 45, Prešov
🌐 www.youth.redcross.sk
✉ presov@redcross.sk

Mládežnícky parlament Prešova

✉ Jánošíkova 9, Prešov
🌐 www.mp2.sk
✉ parlament.mp2@gmail.com

Obecná rada mládeže vo Fričovciach (Fričo mládež)

✉ Fričovce 9, Fričovce
🌐 www.ormf.tym.sk
✉ frico.mladez@gmail.com

OZ Barlička

✉ Matice slovenskej 13,
Prešov
🌐 www.barlicka.sk,
✉ ozbarlicka@gmail.com

OZ KLUĐAS - Klub detí a mládeže Slovenska

✉ Dargovská 1, Prešov
✉ kludas.presov@gmail.com

People in Need - KC Petrovany

✉ Petrovany 274, Petrovany
🌐 www.peopleinneed.sk
✉ michal.petruf@peopleinneed.sk

Relevant, n.o.

✉ Svätoplukova 11, Prešov
🌐 www.relevant.sk
✉ relevant@relevant.sk

Skauting - 112. zbor Prameň – Prešov Sekčov

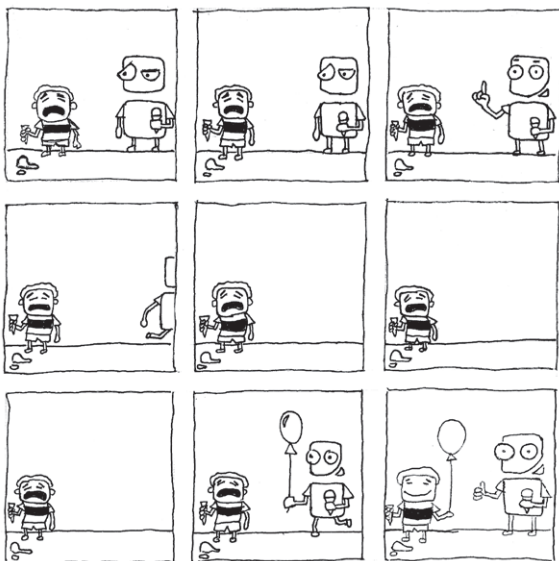
✉ L. Novomeského 16, Prešov
🌐 www.112pramen.org
✉ 112pramen@gmail.com

Skauting - 49. zbor Geronimo - Prešov

✉ Kúpeľná 1, Prešov
🌐 www.skautingpresov.sk
✉ 49zbor@scouting.sk

Študentská pedagogická spoločnosť PU pri FF, Prešov

✉ Ul. 17 novembra 1, Prešov
🌐 www.ff.unipo.sk/kpd/pss/
✉ spolocnostpu@pobox.sk

Mediálny tím
Domka - Združenie saleziánskej mládeže,
stredisko Prešov

✉ Jána Bottu 9, 08001 Prešov

🌐 www.presovsdb.sk

✉ oratkopresov@gmail.com

zostavili: Veronika Nazarejová,
Peter Roth

graf. úprava: Jakub Senderák

tlač: SHACH reklamné služby

náklad 300 ks, nepredajné
v roku 2012

Videá o dobrovoľníkoch a ďalšie info nájdeš na: www.dobrovolnictvo.presovsdb.sk

Publikácia vznikla s finančnou podporou Programu Mládež v akcii
vrámci projektu „Som dobrovoľník a čo TY?“ (SK-12-58-2011-R3).

GR pre vzdelávanie a kultúru

Program Mládež v akcii

Tento projekt bol financovaný s podporou Európskej komisie. Táto publikácia reprezentuje výlučne názor autora a Komisia nezodpovedá za akékoľvek použitie informácií obsiahnutých v tejto publikácii.

